

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет Педагогічної освіти та соціальної роботи
Кафедра Загальної педагогіки та дошкільної освіти

СИЛАБУС

навчальної дисципліни циклу професійних дисциплін

Педагогіка

(Сучасні педагогічні технології. Методика виховної роботи)

підготовки *бакалаврів*

Спеціальності *014 Середня освіта(Мова і література (Німецька))*

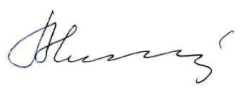
Освітньо-професійної програми *Середня освіта. Німецька мова*

Силабус навчальної дисципліни ***Педагогіка*** (Сучасні педагогічні технології. Методика виховної роботи) підготовки ***бакалаврів***, галузі знань ***01 Освіта / Педагогіка***, спеціальності ***014 Середня освіта (Мова і література (німецька))***, за освітньо-професійною програмою ***Середня освіта. Німецька мова.***

Розробник: Бартків Оксана Степанівна, доцент кафедри загальної педагогіки та дошкільної освіти, кандидат педагогічних наук.

Силабус навчальної дисципліни затверджено на засіданні кафедри загальної педагогіки та дошкільної освіти

протокол № 2 від 14 вересня 2021 р.

Завідувач кафедри: (Семенов О.С.)

Бартків О.С., 2021 р.

I.
I. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Таблиця 1.1.

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	01 Освіта/Педагогіка 014 Середня освіта Мова і література (німецька)) Середня освіта. Німецька мова Бакалавр	Нормативна/Цикл дисциплін професійної підготовки
Кількість годин / кредитів _180_/ _6_		Рік навчання 2
		Семестри -3-4-ий__
		Лекції 36год.
ІНДЗ: €		Практичні (семінарські) 36 год.
		Самостійна робота 98__ год.
		Консультації__6__ год.
	Форма контролю:екзамен	
Мова навчання		українська

За змістовими модулями:
Модуль «Сучасні педагогічні технології»

Таблиця 1.2

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	01 Освіта/Педагогіка 014 Середня освіта Мова і література (німецька)) Середня освіта. Німецька мова Бакалавр	Нормативна
Кількість годин/кредитів 90/3		Рік навчання 2
		Семестр 3
		Лекції 26 год.
ІНДЗ: €		Практичні 20 год.
		Самостійна робота 38 год.
		Консультації 6 год.
		Форма контролю: МКР 1

Модуль II. Методика виховної роботи

Таблиця 1.3

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	01 Освіта/Педагогіка 014 Середня освіта Мова і література (німецька)) Середня освіта. Німецька мова Бакалавр	Нормативна
Кількість годин/кредитів 90/3		Рік навчання 2
		Семестр 4
		Лекції 10 год.
ІНДЗ: €		Практичні 16 год.
		Самостійна робота 58 год.
		Консультації 6 год.
		Форма контролю <i>екзамен</i>

II. Інформація про викладача

Бартків Оксана Степанівна

Науковий ступінь: кандидат педагогічних наук

Вчене звання: доцент

Посада: доцент кафедри загальної педагогіки та дошкільної освіти

Контактна інформація 0997366736,

Bartkiv.Oksana@eenu.edu.ua/ bartciv.oksana@gmail.com

Дні занять: <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi>;

MOODLE: <http://194.44.187.60/moodle/course/view.php?id=1204>

III. Опис дисципліни

1. Анотація курсу.

Силабус навчальної дисципліни **Педагогіка** (*Сучасні педагогічні технології. Методика виховної роботи*) підготовлено відповідно до освітньо-професійної програми підготовки фахівців за спеціальністю 014 Середня освіта. Німецька мова.

Об'єктом вивчення навчальної дисципліни є організація освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти за предметною спеціальністю.

Предметом – зміст, форми та методи організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти для базової школи.

Навчальна дисципліна **Педагогіка** (*Сучасні педагогічні технології. Методика виховної роботи*) розкриває основні вимоги до організації навчального процесу в закладах загальної середньої освіти як цілісного й системного процесу, його структуру, мету і завдання, закономірності, зміст, методи, сучасні педагогічні технології, форми, засоби, умови формування компетентного учителя закладу загальної середньої освіти за спеціальністю 014 Середня освіта. Мова і література (німецька)), відповідно до ОПП

підготовки фахівця, затвердженої Вченою радою Волинського національного університету імені Лесі Українки.

Застосовуючи в майбутній професійній діяльності сучасні технології навчання й виховання майбутні вчителі німецької та англійської мови зможуть суттєво вплинути на створення в закладах загальної середньої освіти сприятливого освітнього середовища, на розвиток, навчання й виховання школярів середнього та старшого шкільного віку в процесі викладання німецької/англійської мови та в позакласній роботі та сприяти актуалізації їхніх внутрішніх резервів для повноцінної творчої самореалізації в усіх сферах життєдіяльності.

Основні теоретичні положення навчального курсу висвітлює дванадцять тем. Контекстність розкриття фундаментальних положень змісту дидактики (сучасних педагогічних технологій) та методики виховної роботи досягається через створення умов, максимально наближених до професійної діяльності.

Курс буде цікавим тим, хто вмотивований до ефективної організації освітнього процесу, до викладання німецької та англійської мови в закладах загальної середньої освіти для базової школи.

2. Пререквізити. Навчальна дисципліна **Педагогіка** (*Сучасні педагогічні технології. Методика виховної роботи*) базується на знаннях, навичках й уміннях, котрі засвоєнні в процесі опрацювання завдань навчальних «*Основи психології*», «*Вікова, педагогічна та спеціальна психологія*».

Постреквізити.

Знання, навички й уміння, котрі отримує студент у ході засвоєння курсу **Педагогіка** (*Сучасні педагогічні технології. Методика виховної роботи*), стануть необхідною основою для вивчення таких навчальних дисциплін, як: «*Методика навчання німецької мови в закладах загальної середньої освіти*», «*Методика вивчення англійської мови в закладах загальної середньої освіти*», «*Навчально-педагогічна практика*», «*Виробнича педагогічна практика з німецької мови*», «*Виробнича педагогічна практика з німецької та англійської мов*», «*Курсова робота з німецької мови та методики її навчання*», «*Комплексний кваліфікаційний іспит*».

Мета та завдання навчальної дисципліни полягають у формуванні в майбутніх учителів німецької/англійської мови закладів загальної середньої освіти для базової школи інтегральної та системи загальних і фахових компетентностей планування, організації та проведення навчальних занять, виховних справ, виховання та розвитку особистості в закладах загальної середньої освіти з визначенням їх діагностичної мети, завдань, змісту, форм, методів та упровадженням сучасних технологій та методики виховної роботи в освітній процес з урахування особливостей навчання та виховання школярів з особливими освітніми потребами тощо.

Викладання навчальної дисципліни передбачає поєднання інтерактивних і традиційних форм навчання з елементами електронного навчання, в якому використовуються платформа дистанційного навчання MOODLE, ZOOM, дистанційної платформи для вчителів загальної середньої школи Toolbox та спеціальні інформаційні технології, такі як відео, інтерактивні елементи, онлайн консультування тощо.

Результати навчання (компетентності). У процесі вивчення навчальної дисципліни у студентів мають бути сформовані компетентності:

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати спеціалізовані завдання і проблеми різного рівня складності у професійній діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів наук про освіту, зокрема філологічну, характеризується комплексністю й невизначеністю педагогічних умов організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти для базової школи.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 2. Здатність спілкуватися державною мовою (в усній і письмовій формах) на професійному рівні.

ЗК 3. Здатність до вираження національної культурної ідентичності, осмислення історії у контексті розвитку соціальних інституцій та груп, виявлення поваги до багатоманітності й мультикультурності у суспільстві; зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство, техніки і технологій.

ЗК 4. Знання та розуміння предметної галузі для здійснення професійної діяльності.

ЗК 5. Здатність вчитися, опановувати нові знання й застосовувати їх у практичних ситуаціях, використовуючи інформацію з різних джерел.

ЗК 7. Здатність до абстрактного та критичного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 8. Здатність виявляти, формулювати та вирішувати проблеми, бути ініціативним і генерувати нові ідеї.

ЗК 9. Здатність до міжособистісної взаємодії, роботи в команді, толерантного та взаємоввічливого спілкування з представниками інших професійних груп із дотриманням професійної етики.

ЗК 10. Здатність до прийняття ефективних рішень у професійній діяльності та відповідального ставлення до обов'язків, мотивування людей до досягнення спільної мети.

Фахові компетентності:

ФК 1. Здатність усвідомлювати структуру педагогічної науки та їх теоретичних основ.

ФК 5. Здатність планувати та організовувати освітній і виховний процес з урахуванням вікових, індивідуальних та соціально-психологічних особливостей, прогнозувати його результати, використовуючи різні види й форми навчальної та пізнавальної діяльності учнів.

ФК 6. Здатність моделювати зміст навчання задля формування в учнів ключових компетентностей, добирати й ефективно використовувати сучасні методики й технології навчання.

ФК 8. Здатність здійснювати об'єктивний контроль, оцінювання та моніторинг результатів навчання учнів на засадах компетентнісного підходу.

ФК 9. Здатність розвивати в учнів критичне мислення та формувати ціннісне ставлення, використовувати стратегії роботи з учнями, які мотивують та сприяють розвитку їхньої позитивної самооцінки, я- ідентичності.

ФК 10. Здатність підтримувати осіб з особливими освітніми потребами та створювати умови, що забезпечують функціонування інклюзивного освітнього середовища; обирати освітні технології виховання з врахуванням вікових та індивідуальних особливостей розвитку і потреби учнів, а також забезпечити просування індивідуальними освітніми траєкторіями.

ФК 11. Здатність організовувати безпечний навчально-виховний процес, пропагувати здоровий спосіб життя; планувати й проводити години класного керівника;

організовувати виховні заходи, планувати виховну роботу в позашкільних закладах освіти, оздоровчих таборах.

ФК 12. Здатність здійснювати моніторинг власної педагогічної та наукової діяльності: визначати індивідуальні професійні потреби, знаходити умови та ресурси професійного розвитку впродовж життя; виконувати наукові фахові дослідження з іноземних мов та методики їх викладання, а також оприлюднювати їхні результати.

Програмні результати навчання:

ПРН 1. Осмислює основні завдання педагога-вчителя, який володіє фаховими знаннями і здатен незалежно мислити, відповідально діяти та вирішувати професійні й практичні завдання у галузі освіти / педагогіки, пов'язані з викладанням німецької й англійської мов у закладах загальної середньої освіти для базової школи із застосуванням інноваційних підходів, доцільних методів і технологій зорієнтованого компетентнісного та інтегрованого навчання, виховання і розвитку учнів.

ПРН 2. Вільно спілкується з професійних питань із фахівцями та нефахівцями (в тому числі представниками інших культур) державною та/або іноземними мовами усно й письмово з метою використання їх для організації й управління освітнім процесом.

ПРН 3. Вміє ефективно працювати з інформацією: збирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, впорядковувати, класифікувати, систематизувати, критично аналізувати й інтерпретувати її; цікавитися й користуватися сучасними інформаційно-комунікаційними технологіями, апаратними та програмними засобами інформатизації в освіті.

ПРН 4. Аналізує можливості особистого професійного розвитку, визначає його оптимальний зміст і форми, здійснює моніторинг власної педагогічної діяльності, планує процес свого подальшого навчання й самоосвіти. **ПРН 5.** Розуміє фундаментальні принципи буття людини, природи, суспільства; вміє зберігати й примножувати його моральні, наукові цінності і досягнення.

ПРН 5. Розуміє фундаментальні принципи буття людини, природи, суспільства; вміє зберігати й примножувати його моральні, наукові цінності і досягнення.

ПРН 6. Використовує різні види ораторських виступів, ефективно планує виступи та добирає матеріал, оперує методикою підготовки та виголошення промови, володіє основами техніки мовлення, вміє фахово вести розгорнутий монолог/діалог та уміло застосовувати вербальні та невербальні засоби спілкування.

ПРН 7. Використовує інформаційні та комунікаційні технології для підбору доцільних форм, методів та засобів навчання, відповідно до мети і завдань навчального заняття, вікових та інших індивідуальних особливостей учнів.

ПРН 13. Здійснює управління процесом виховання; добирає методи й прийоми виховання; застосовує індивідуальну, групову та масову форми виховної роботи; вміє планувати й проводити години класного керівника, виконувати його обов'язки, організовувати виховні заходи, співпрацювати з сім'ями учнів, залучати активну громадськість до процесу виховання, здійснювати виховну роботу в позашкільних закладах освіти, планувати виховну роботу в оздоровчих таборах.

ПРН 14. Здійснює планування та організацію освітнього процесу з урахуванням психологічних і фізіологічних особливостей учнів, їхніх потреб та інтересів, а також специфіки навчального предмету.

ПРН 15. Використовує способи самозбереження психічного здоров'я, конструктивно та безпечно взаємодіє з учасниками освітнього процесу, запобігає конфліктам в освітньому процесі.

ПРН 16. Вміє взаємодіяти, враховуючи культурні та особистісні відмінності співрозмовників, принципи недискримінації й поваги до відмінностей та підходів, визначених цілями сталого розвитку.

ПРН 17. Створює умови, що забезпечують функціонування інклюзивного освітнього середовища, здійснює педагогічну підтримку осіб з особливими освітніми потребами.

ПРН 18. Дотримується під час навчально-виховного процесу нормативно-правових актів у галузі освіти, рекомендацій зі збереження здоров'я школярів.

ПРН 19. Ефективно організовує освітній процес відповідно до вимог законодавства, застосовує різні види та форми навчально-пізнавальної діяльності учнів, раціонально використовуючи навчальний час; обирає освітні технології виховання відповідно до цілей і завдань сучасної освіти.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	Усього	у тому числі			
		Лек.	Практ.	Конс.	Сам. роб.
1	2	3	4	5	6
Змістовий модуль I. Сучасні педагогічні технології.					
Сучасні технології організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти (дидактика)					
Тема 1. Предмет і завдання педагогіки. Основні педагогічні категорії. . Поняття педагогічних технологій. Характеристика сучасних педагогічних технологій навчання.	8	4	2		2
Тема 2. Розвиток, виховання і формування особистості. Вплив факторів на формування особистості. Сучасні теорії розвитку особистості. Технологія розвитку критичного мислення, її використанні в процесі викладання англійської/німецької мов. Особливості дітей з особливими освітніми потребами і їх урахування в процесі розвитку особистості.	10	2	2	2	4

Тема 3.. Предмет і завдання дидактики. Технологія проєктування процесу навчання. Структурні компоненти процесу навчання. Технологія ціле покладання, вимоги до діагностичності мети навчання. Основні функції навчання. Загальне поняття про закономірності та принципи навчання, їх врахування у процесі навчання німецької мови. Правила навчання, їх зв'язок із принципами навчання. Принципи навчання в народній дидактиці. Технології особистісно-орієнтованого навчання, їх реалізація на уроках німецької/англійської мови в базовій школі. Технології особистісно-орієнтованого навчання в розвитку школярів загалом та сприяння якісним змінам в розвитку дітей, що мають особливості освітні потреби.	16	4	4	2	6
---	----	---	---	---	---

Тема 4. Технологія відбору та структурування змісту освіти. Загальне поняття про зміст освіти як дидактичну категорію. Концепція нової української школи, Державний стандарт середньої освіти для базової школи про модифікацію змісту навчання школярів відповідно до програмових результатів навчання. Технологія укрупнення дидактичних одиниць. Технологія інтенсифікації навчання на основі схемних і знакових моделей навчального матеріал. Технологія проблемного та програмованого навчання. Документи, в яких відображається зміст освіти в школі: типова освітня програма закладу загальної середньої освіти, типові освітні програми спеціальних закладів загальної середньої освіти II та III ступеня для дітей з особливими освітніми потребами, навчальні плани, навчальні програми, модельні навчальні програми, підручники, посібники.	11	2	2	1	6
--	----	---	---	---	---

Тема 5. Інтерактивні технології навчання. Методи та прийоми інтерактивних технологій навчання. Технології кооперативного навчання (Змінювані трійки. Акваріум. Два – чотирі разом. Ланцюжок. Діалог. Коло ідей. Синтез думок. Спільний проєкт. Пошук інформації.); колективно-групового навчання (Навчаючи – учусь. Мікрофон. Незакінчені речення. Ажурна пилка. Кейс метод. Метод модерації. Дерево рішень); ситуативного моделювання (Симуляції. Спрощене судове слухання (суд prose), дидактичні ігри; опрацювання дискусійних питань (Займи позицію. Зміни позицію. Метод Прес. Дискусія. «Дискусія з відкритим кінцем». «Дискусія з закритим кінцем». Техніка акваріума. Мозковий штурм. Човниковий метод. Дискусія в	18	6	4		8
---	----	---	---	--	---

стилі ток-шоу. Оцінювальна дискусія. Дебати. Дискусійні гойдалки. Карусель.). Хмарні технології навчання, мобільне навчання, QRкоди, STEM, сторітеллінг, кроссенс, «Фішбоун», як новітні технології для Нової української школи. Технологія вибору методів навчання. Урахування особливостей дітей з особливими освітніми потребами у процесі відбору методів навчання.					
---	--	--	--	--	--

Тема 6. Сучасні форми організації навчального процесу в базовій школі. Квест, гра, конференція, семінар, майстер-клас, тренінг як сучасні форми навчання. Технології цифрового навчання у дистанційному та змішаному навчанні в умовах інклюзії. Урок як основні форма навчання в школі (інтегровані, нестандартні, нетрадиційні уроки). Основні підходи до класифікації типів уроків. Індивідуальні, групові та колективні форми дослідницькопізнавальної діяльності учнів на заняттях. Технології кооперативного навчання, колективно-групового навчання. Навчальні гуртки та проблемні творчі об'єднання школярів. Педагогічна технологія на основі системи ефективних уроків. Урахування специфіки проведення різних форм організації навчання в умовах інклюзивного навчання.	16	4	4		8
Тема 7. Сучасні технології оцінювання навчальних досягнень учнів . Контроль та оцінка навчальних досягнень школярів. Суть і види контролю. Функції контролю. Методи контролю. Технологія тестового та формувального оцінювання. Технологія «Портфоліо»; безоцінкове навчання; рейтингові технології. Основні вимоги до перевірки і оцінки навчальних досягнень учнів. Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів. Організація і методика перевірки і обліку навчальних досягнень учнів.	11	4	2	1	4
Разом за змістовим модулем 1	90	26	20	6	38
Змістовий модуль 2. Методика виховної роботи. Теоретичні основи та організація виховного процесу в ЗЗСО					

Тема 8. Сутність процесу виховання, методики виховної роботи. Мета виховання в сучасній школі. Методика виховної роботи, її сутність та особливості. Діагностичність постановки мети виховної роботи. Закономірності та принципи організації виховної роботи в базовій школі. Класний керівник, його функції та посадові обов'язки, плани виховної роботи класного керівника. Урахування у виховній роботі класного керівника особливостей дітей з особливими освітніми потребами.	18	2	2		14
Тема 9. Технології виховного процесу в сучасному закладі освіти (технологія морального, естетичного, правового, трудового, екологічного, економічного, фізичного, статевого, патріотичного виховання). Методика реалізації морального, правового, патріотичного напрямів національного виховання в закладах загальної середньої освіти.	23	2	4	1	16
Тема 10. Методи виховання. Класифікація методів виховання. Характеристика груп методів виховання. Критерії відбору методів виховання. Методика використання методів виховання в сучасній школі.	21	2	4	1	14
Тема 11. Сучасні форми організації виховного процесу. Класифікація форм виховного процесу. Характеристика форм виховної роботи Методика проведення основних форм виховної роботи з школярами. Позакласна та позашкільна виховна робота та методика організації та проведення її основних форм. Урахування специфіки проведення різних форм виховної роботи з дітьми з особливими освітніми потребами.	17	2	4	1	10

Тема 12. Особистість і колектив. Система роботи класного керівника з колективом учнів. Стадії розвитку учнівського колективу. Колективні творчі справи. Шляхи згуртування учнівського колективу. Методи діагностики класним керівником рівнів сформованості базових чеснот школярів. Особливості роботи класного керівника в умовах інклюзивного навчання. Моніторинг результатів виховної роботи в закладах загальної середньої освіти.	11	2	2	3	4
Разом за змістовим модулем 2	90	10	16	6	58

4. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ

I. Опрацювати питання.

Тема. Сучасні педагогічні технології, їх характеристика

1. Представити алгоритм реалізації сучасної педагогічної технології.
2. Опрацювавши класифікацію педагогічних технологій, побудувати структурно-логічну схему освітніх технологій.

Тема. Сучасні технології навчання.

Опрацювавши «Енциклопедію інтерактивного навчання» (авт. О. Пометун та ін.), представити та проаналізувати структурно-логічну схему інтерактивних технологій навчання.

Тема. Особистісно-орієнтовані технології навчання.

Підготувати представлення однієї з поданих особистісно-орієнтованих технологій:

- технологія різнорівневого навчання;
- технологія навчання як навчального дослідження;
- технологія навчання в співробітництві;
- технологія евристичного навчання;
- метод проєктів;
- розвиваюче навчання.

Тема. Предметно-орієнтовані технології навчання.

Проаналізувавши вказані технології, визначити їх основні ознаки:

- технологія постановки мети;
- технологія модульного навчання.

Тема. Інформаційні технології.

Описати сутність кожної з поданих інформаційних технологій та визначити специфіку їх використання в процесі викладання німецької мови:

- ІКТ (інформаційно-комунікаційні технології);
- технології дистанційного навчання;
- технології хмарного навчання;
- цифрові технології навчання;
- QR-коди в процесі навчання.

Тема. Технології оцінювання досягнень учнів.

Проаналізувавши вказані технології, визначити їх переваги в процесі викладання німецької/англійської мови в ЗЗСО:

- технологія «Портфоліо»;
- безоцінкове навчання;
- рейтингові технології.

Тема. Проведення уроків німецької/англійської мови в умовах інклюзивного навчання.

Опрацювавши педагогічну літератури, визначте особливості інклюзивного навчання, його мету та завдання.

Тема. Мета виховання в сучасній школі.

Опрацювавши Концепцію національного виховання, Закон України «Про освіту», Концепцію нової української школи, Професійний стандарт вчителя закладу загальної середньої освіти, визначте загальну мету виховання, портрет сучасного випускника закладу загальної середньої освіти та професійний портрет учителя Нової української школи.

Тема. Сутність процесу виховання.

Опрацюйте Закон України «Про освіту», випишіть основні завдання виховання школярів на сучасному етапі.

Опрацюйте Концепцію національного виховання, випишіть положення про сутність національного виховання, зміст загальнолюдських і національних морально-духовних цінностей.

Ознайомтесь з працею В. Сухомлинського «Проблеми виховання всебічно розвиненої особистості» і випишіть тези про розуміння сутності всебічного виховання.

Тема. Методика розумового виховання та формування основ наукового світогляду.

Знайомлячись з твором В. Сухомлинського «Серце віддаю дітям», визначте напрями діяльності вчителя з формування культури розумової праці.

Підготуйте інтелектуальну гру для школярів в процесі позакласної роботи з німецької /англійської мови.

Тема. Методика морального виховання учнів.

Користуючись різними науковим джерелами, випишіть моральні якості особистості, що характеризують менталітет українського народу.

Визначте основні аспекти ціннісного виховання особистості.

Тема. Методика естетичного виховання.

Обґрунтуйте уявлення українського народу про прекрасне і потворне.

Спроектуйте портрет естетично вихованої людини.

Тема. Методика фізичного виховання.

Користуючись збіркою українських прислів'їв, приказок, випишіть низку прислів'їв про ставлення народу до здоров'я.

Визначте основні завдання формування в школярів здорового способу життя та здоров'язберезувальної компетентності.

Тема. Методика трудового виховання.

Випишіть з українських фольклорних джерел приклади ставлення народу до праці, її роль в житті людини.

Підберіть та проведіть зі студентами три методики вивчення рівня сформованості в особистості працелюбства, її професійної спрямованості.

Тема. Сім'я і сімейне виховання в сучасному суспільстві.

Опрацювавши педагогічну літератури, визначте умови успішного виховання дітей в сім'ї.

IV. Політика оцінювання

1. Політика викладача щодо студента: засвоєння пропущеної теми лекції з поважної причини перевіряється під час складання підсумкового контролю. Пропуск лекції з неповажної причини відпрацьовується студентом відповідно вимог кафедри, що встановлені на засіданні кафедри (співбесіда, виконання завдань практичного спрямування тощо).

Дисципліна **Педагогіка** передбачає вивчення двох змістових модулів «*Педагогіка (Сучасні педагогічні технології)*» та «*Педагогіка (Методика виховної роботи)*». Тому оцінювання рівня сформованості інтегральної, загальної та фахових компетентностей організації процесу навчання з німецької/англійської мови та організації виховної роботи зі школярами складається з двох змістових модулів. У процесі вивчення кожного змістового модуля начального курсу «Педагогіка (Сучасні педагогічні технології. Методика виховної роботи)» студенти в межах поточного та підсумкового контролю мають можливість отримати максимум по 50 балів:

а) поточне оцінювання з відповідних тем і виконання ІНДЗ з кожного змістового модуля (максимально по 20 балів: поточний контроль по 15б та ІНДЗ 1,2 – по 5б):

Індивідуальні науково-дослідні завдання (ІНДЗ) виконуються на основі сформованих на лекційних заняттях, консультацій та під час самостійної роботи компетенцій. Індивідуальне завдання передбачено кожним змістовим модулем.

За першим змістовим модулем академічна група готує та презентує фрагмент індивідуального конспекту уроку з німецької/англійської мови (3б) та груповий проморолик своєї спеціальності (2 б).

За другим змістовим модулем академічна група поділяється на три підгрупи, кожна з яких презентує своє ІНДЗ – проведення однієї з форм організації позаурочного навчання (квест, тренінг, конференція, захист проєкту тощо) чи форми виховної роботи для студентів своєї групи чи факультету (5б).

б) підсумкове оцінювання з відповідних тем за результатами модульної контрольної роботи (максимально по 30 балів).

Студентам можуть бути зараховані результати навчання, отримані у формальній, неформальній та/або інформальній освіті (професійні курси/тренінги, громадянська освіта, онлайн-освіта, стажування). Процес зарахування врегульований [Положенням про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті ВНУ імені Лесі Українки](#). Згідно встановленого порядку можуть бути визнаними результати навчання, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають окремій темі (темам) змістового модулю, які передбачені цим силабусом.

2. Політика щодо академічної доброчесності: жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.

3. Політика щодо дедлайнів та перескладання: Пропущені практичні, семінарські заняття, незалежно від причини пропуску, студент відпрацьовує згідно з графіком консультацій. Поточні «незадовільно», отримані студентом під час засвоєння відповідної теми на практичному занятті перескладаються викладачеві, який веде заняття до складання підсумкового контролю з обов'язковою відміткою у журналі обліку роботи академічних груп.

V. Підсумковий контроль

Види контролю: поточний, підсумковий. Методи контролю: експрес-контроль підготовки до заняття, виконання домашніх завдань, поточне опитування, оцінка роботи протягом практичного заняття, оформлення результатів самостійної роботи, доповіді, презентації, Портфоліо, тестування.

1. Форма контролю: екзамен.

Якщо підсумкова оцінка (бали) з дисципліни є сумою підсумкових оцінок та становить не менше 75 балів, то, за згодою студента, вона може бути зарахована як підсумкова оцінка з навчальної дисципліни.

2. У випадку незадовільної підсумкової семестрової оцінки, або за бажанням студента підвищити рейтинг, він складає іспит, на який виноситься 60 балів, а бали, набрані за результатами модульних контрольних робіт анулюються.

3. Структура екзаменаційного білету включає три питання, два теоретичних (по 15 балів) та розв'язання практичного завдання (30 балів). Практичне завдання студент отримує безпосередньо на іспиті. Воно передбачає виявлення рівня сформованості умінь студентів моделювати процес викладання німецької/англійської мови, починаючи з трактування діагностичності мети, через відбір змісту, методів, прийомів та форми організації навчання дітей/моделювання процесу виховання особистості, відповідно до напрямів національного виховання та з урахуванням вікових, індивідуальних особливостей школярів середнього та старшого шкільного віку та школярів з особливими освітніми потребами.

Теоретичні питання до екзамену:

1. Предмет педагогіки. Методологічні основи педагогіки. Основні етапи розвитку педагогіки.

2. Основні категорії педагогіки. Завдання національної освіти відповідно вимог Концепції НУШ, Державного стандарту базової середньої освіти, Закону України «Про освіту».

3. Галузі педагогіки. Зв'язок педагогіки з іншими науками.

4. Поняття педагогічних технологій, їх класифікація.

5. Загальна характеристика сучасних педагогічних технологій.

6. Поняття про розвиток і формування особистості. Технологія критичного розвитку.

7. Основні фактори та рушійні сили процесу розвитку й формування особистості.

8. Взаємозв'язок розвитку, виховання та навчання. Роль діяльності, спілкування, власної активності у розвитку та вихованні особистості.

9. Урахування закономірностей вікового та індивідуального розвитку дітей, підлітків, юнаків в організації освітнього процесу в школі.

10. Методика виховної роботи, її сутність.

11. Дидактика як галузь педагогічних знань, її завдання та основні поняття.

12. Технологія організації процесу навчання, його методологічні основи та рушійні сили. Структурні компоненти процесу навчання.

13. Функції процесу навчання, взаємозв'язок між ними. Процес засвоєння знань, його етапи.

14. Технології особистісно-орієнтованого навчання.

15. Технологія відбору та структурування змісту освіти. Державний стандарт базової середньої освіти про вимоги до змісту навчання та освіти.
16. Технологія укрупнення дидактичних одиниць.
17. Технологія проблемного та програмованого навчання.
18. Шляхи оновлення змісту освіти в сучасних умовах реформування національної школи
19. Державний стандарт, Типова освітня програма, навчальний план, навчальна(модельна)програма, підручники та посібники як документи, що визначають зміст освіти та навчання.
20. Поняття про методи навчання. Традиційні та інтерактивні методи навчання.
21. Основні підходи до класифікації традиційних методів навчання. Загальна характеристика методів за джерелом інформації
22. Загальна характеристика методів за рівнем пізнавальної діяльності (активності) школярів.
23. Інтерактивні технології навчання. Методи та прийоми інтерактивних технологій навчання. Критерії відбору методів навчання
24. Технології кооперативного навчання, колективно-групового навчання, ситуативного моделювання, опрацювання дискусійних питань.
25. Сутність поняття форма організації навчання. Урок – основна форма організації навчання.
26. Спеціальні форми організації навчання класно-урочної системи (семінар, практикуми, екскурсії, диспути, факультативи, консультації).
27. Домашня робота учнів. Види домашніх завдань, вимоги до них.
28. Класифікації уроків (за основним способом проведення, за основними етапами, за основною дидактичною метою).
29. Квест, гра, конференція, семінар, майстер-клас, тренінг як сучасні форми організації навчання.
30. Навчальні гуртки та проблемні творчі об'єднання школярів.
31. Підготовка вчителя до уроку. Вимоги до сучасного уроку.
32. Технологія тестового та формувального оцінювання.
33. Технологія «Портфоліо»; безоцінкове навчання.
34. Рейтингова технологія оцінювання.
35. Процес навчання в умовах інклюзії.
36. Виховання як спеціально організований і свідомо здійснюваний процес. Методика виховної роботи.
37. Закономірності процесу виховання. Принципи виховання їх характеристика
38. Ідеал та мета виховання на різних етапах розвитку суспільства. Діагностичність мети виховання. Компетентності та портрет сучасного випускника закладу загальної середньої освіти.
39. Структура процесу виховання, характеристика його компонентів і методика реалізації кожного з них.
40. Поняття про методи та засоби виховання.
41. Методи формування свідомості особистості.
42. Методи організації діяльності та формування досвіду суспільної поведінки.
43. Методи стимулювання поведінки та діяльності.
44. Методи контролю, самоконтролю та самооцінки у вихованні.

45. Сутність діяльності класного керівника. Планування роботи класного керівника. Види, структура планів виховної роботи класу. Портрет сучасного вчителя (класного керівника) відповідно до Професійного стандарту.

46. Напрями національного виховання. Методика реалізації естетичного та етичного виховання, їх завдання, шляхи реалізації.

47. Методика морального виховання школярів. Зміст, методи та шляхи реалізації морального виховання.

48. Методика розумового виховання школярів. Формування основ наукового світогляду школярів.

49. Мета, завдання та зміст трудового виховання школярів. Методика реалізації трудового виховання.

50. Мета, завдання та зміст та методика економічного виховання школярів.

51. Мета, завдання, зміст та методика статевих виховання школярів.

52. Професійна орієнтація учнів у системі роботи класного керівника, її форми та методи.

53. Мета, завдання, зміст та методика проведення фізичного виховання школярів.

54. Форми та засоби фізичного виховання. Методика формування здорового способу життя.

55. Завдання, основні принципи та зміст сімейного виховання. Умови ефективності сімейного виховання та методика здійснення сімейного виховання.

56. Сутність педагогіки партнерства, її основні принципи.

57. Інтерактивні форми роботи класного керівника з батьками. Умови ефективності взаємодії класного керівника та батьків.

58. Сутність, ознаки та функції колективу. Вплив дитячого колективу на особистість дитини. Структура дитячого колективу.

59. Процес розвитку колективу. Роль класного керівника у формуванні колективу як цілісного організму.

60. Методична робота в школі. Упровадження в практику роботи школи інновацій та інноваційного педагогічного досвіду.

4. В оцінці знань студентів урахується:

- 1) достатність обсягу відповіді (повна, недостатньо повна, неповна);
- 2) обізнаність з основними поняттями, принципами, законами, правилами з педагогіки;
- 3) логічність викладу матеріалу;
- 4) обґрунтованість власних міркувань;
- 5) уміння інтегрувати та диференціювати знання теоретичного матеріалу та застосовувати їх при виконанні практичних завдань.

Відповідь вважається *повною (60 балів)*, якщо студент повністю оволодів матеріалом, обізнаний з усіма педагогічними поняттями і термінами і адекватно оперує ними у процесі відповідей на поставлені питання, а також посилається на наукові дослідження з навчальної дисципліни, ознайомлений зі спеціальною літературою; демонструє здатність аналізувати факти, аргументувати власні судження теоретичними і фактичними положеннями, підсумувати сказане висновками. Практичне завдання виконано чітко, ґрунтовно; правильно та діагностично сформульована мета, відповідно

до обраної теми уроку чи виховної справи; аргументує вимоги до відбору змісту, методів, прийомів, засобів та форм пізнавальної діяльності учнів.

Відповідь вважається *недостатньо повною (40 балів)* за умов достатнього володіння студентом знаннями з навчального предмету. Відповідь студента є правильною і обґрунтованою. Студент демонструє знання теоретичного матеріалу, навички самостійної навчально-пізнавальної діяльності, здатність викладати матеріал в певній логічній послідовності. Допускаються незначні помилки, які не впливають на загальне розуміння викладеного матеріалу. Практичне завдання виконано чітко, ґрунтовно; правильно та діагностично сформульована мета, відповідно до обраної теми уроку чи виховної справи; проте студент допускає деякі неточності в аргументації вимог до відбору змісту, методів, прийомів, засобів та форм пізнавальної діяльності учнів.

Відповідь вважається *неповною (20 балів)*, якщо продемонстровані знання з педагогіки мають фрагментарний і поверховий характер. Теоретичні і фактичні знання відтворюються репродуктивно, без глибокого осмислення, аналізу, порівняння, узагальнення. Студент обізнаний з літературними джерелами з навчальної дисципліни, але не може дати достатньо критичної їх оцінки; допускає суттєві помилки, які порушують логіку викладення матеріалу. У процесі виконання практичного завдання допускає помилки у трактуванні мети відповідно обраній темі, не уміє аргументувати вимоги до відбору змісту, методів, прийомів, засобів та форм організації пізнавальної діяльності учнів.

Іспит вважається *не складеним* за умов неправильної або неповної відповіді, яка свідчить про нерозуміння поставленого завдання. Студент не володіє понятійнокатегоріальним апаратом, не обізнаний з літературою з навчальної дисципліни і допускає грубі помилки у викладенні матеріалу; не розв'язав практичного завдання.

Оцінка «відмінно» (54-60 балів) ставиться за глибокі й системні знання теоретичного матеріалу й сформовані уміння розв'язувати практичні завдання.

Оцінка «добре» (46-53 бали) ставиться за достатньо сформовані знання теоретичного й достатньо сформовані уміння розв'язувати практичні завдання.

Оцінка «задовільно» (36-45 балів) ставиться за базові знання теоретичного й базові сформовані уміння розв'язувати практичні завдання.

Оцінка «незадовільно» (0-35 балів) ставиться за незадовільні знання теоретичного й несформовані уміння розв'язувати практичні завдання.

Основні види роботи та принципи організації поточного та підсумкового оцінювання розкриті у відповідному [Положенні ВНУ імені Лесі Українки](#).

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка	Оцінка за шкалою ECTS	
		оцінка	пояснення
90 – 100	Відмінно	A	відмінне виконання
82 – 89	Дуже добре	B	вище середнього рівня
75 - 81	Добре	C	загалом хороша робота

67 -74	Задовільно	D	непогано
60 - 66	Достатньо	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
1 – 59	Незадовільно	Fx	необхідне перескладання

VII. Рекомендована література та Інтернет-ресурси

Основна

1. Бартків О. С. Педагогіка (Методика виховної роботи) : навч.-метод. рекомендов. (для студентів спеціальності 014 Середня освіта (Математика, біологія, природознавство і здоров'я людини, інформатика, фізика, географія, фізична культура, хімія, філологія (українська, англійська, німецька), історія). Луцьк, 2020. 57 с.
2. Бартків О. С. Фрейм як спосіб візуалізації змісту навчального матеріалу з педагогіки. *Науковий вісник СНУ імені Лесі Українки*. 2019, № 2. С.7-15 (у співавторстві з Смалько О.).
3. Бартків О. С. Елементи дистанційного навчання в процесі вивчення курсу «Методика виховної роботи». *Педагогічний часопис Волині : науковий журнал*. Луцьк, СНУ ім. Лесі Українки, 2020. 1(12). 130с. С. 56-61.
4. Державний стандарт базової середньої освіти. [Електронний ресурс]. Режим доступу <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/nova-ukrayinska-shkola/derzhavnij-standart-bazovoyi-serednoyi-osviti> (Дата звернення 1.09.2021)
5. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології : посібник Київ : Академвидав, 2012. 352 с.
6. Дубасенюк О. А. Практикум з педагогіки : навч. посіб. Київ : ІСДО, 1996. 432 с.
7. Закон України «Про освіту». Освіта України : нормативно-правові документи : зб. нормат. док. К. : Міленіум, 2017.
8. Зайченко І. В. Педагогіка. Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. К.: Освіта України, 2006. С. 410–415.
9. Інноваційні технології навчання: Навч. посібн. для студ. вищих технічних навчальних закладів / [Кол. авторів; відп. ред. Бахтіярова Х.Ш.; наук. ред. Арістова А.В.; упорядн. словника Волобуєва С.В.]. К. : НТУ, 2017. 172 с.
10. Інноваційні педагогічні технології : посібник/ за ред.. О.І.Огієнко. Київ, 2015.
11. Концепція нової української школи . Управління школою. 2017. № 3436. <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf> (Дата звернення 29.08.2021).
12. Методика виховної роботи. Практикум : навчально-методичний посібник для студ. пед. ун-тів / кол. авт.; ред. О.О. Лаврентьєва. Кривий Ріг : КДПУ, 2017. 102 с.

13. Основи педагогіки та інноваційні технології у вищій школі : Навчальний посібник для аспірантів (денна та вечірня форми навчання) / Укладач Л.І.Васецька. – Запоріжжя : [ЗДМУ], 2018. – 169 с

14. Прокопів Л. Інноваційні технології навчання і виховання у ВНЗ: навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ, 2017 166 с.

15. Професійний стандарт за професіями «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти», «Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)». Режим доступу:

<https://mon.gov.ua/ua/news/zatverdzheno-profstandart-vchitelya-pochatkovih-klasiv-vchitelya-zakladu-zagalnoyi-serednoyi-osviti-i-vchitelya-z-pochatkovoyi-osviti>. (Дата звернення 31.08.2021).

Додаткова

1. Андрущенко В. П. Особистісно орієнтовані технології навчання і виховання у вищих навчальних закладах : колективна монографія. К. : Педагогічна думка, 2008. 256 с.

2. Бех І. Д. Особистісно зорієнтоване виховання – нова освітня філософія. *Позакласний час*. 2019. № 4. С. 42–54.

3. Вишневський О. Теоретичні основи сучасної української педагогіки : навч. посіб. К. : Знання, 2018. 566с.

4. Гніденко М. П. Новий підхід до педагогічного процесу в умовах інформатизації. *Вісник Державного університету інформаційно-комунікаційних технологій*. 2012. № 3. С. 61–66. 5. Гончаренко С. Методологічні особливості наукових поглядів на педагогічний процес. *Шлях освіти*. 2012. № 4. С. 2-10.

6. Гончаренко С. Український педагогічний словник. К. : Либідь, 1997. 376с.

7. Національна стратегія розвитку освіти в Україні на період до 2025 року. Режим доступу : <http://pon.org.ua/novyny/2446-nacionalna-strategiya-rozvitku-osviti-v-ukrayini.html>

8. Макаренко А. С. О воспитании. Москва : Политиздат, 1990. 414 с. 9. Мислєдїяльнїсна педагогїка - теорїя і практика. *Вїдкрїтий урок. Розробки. Технологїї. Досвід*. 2019. № 3. С. 16-17.

10. Національна стратегія розвитку освіти в Україні на період до 2021 року (Указ Президента України № 344/2013 від 25 червня 2013 р.). Режим доступу : <http://pon.org.ua/novyny/2446-nacionalna-strategiya-rozvitku-osviti-v-ukrayini.html>

11. Організаційні форми виховної роботи. Режим доступу : <http://studentam.net.ua/content/view/2308/85/>

12. Педагогика [Текст] : соврем. энцикл. / [под общ. ред. А. Астахова]. Минск : Соврем. шк., [2010]. 719 с. Педагогічна мудрість віків [Текст] : навч. посіб. / уклад. : В. Омельяненко, А. Кузьмінський. К. : Знання, 2019. 411 с.

13. Пошетун О. Інтєратївнї технологїї навчання: теорїя і практика. К. : [б. и.], 2002. 136 с.

14. Сухомлінський В. О. Духовний світ школяра : вибрані твори : в 5 т. Т. 1. К. : Рад. шк., 1976. С. 3–283.

15. Сухомлинський В. О. Методика виховання колективу : вибрані твори : в 5 т. Т.4. К. : Рад. шк., 1976. Т. 1. С. 401–637.
16. Сухомлинський В.О. Народження громадянина : вибрані твори у 5 т. Т. 1. К. : Рад. шк., 1997. 670 с.
17. Сухомлинський В. О. Проблеми виховання всебічно розвиненої особистості. Вибрані твори : в 5-ти т. Т. І. К. : Рад. шк., 1976. С. 55–209.
18. Сухомлинська О.В. Теоретичні проблеми виховання і діяльність позашкільних закладів. *Початкова школа*. 2015. № 1. С. 28–30.
19. Сухомлинська О. Колектив і особистість у контексті філософії освіти. *Шлях освіти*. 2017. № 4. С. 2-5.
20. Ушинський К. Д. Вибрані педагогічні твори : у 2т. К. : Рад. шк.. 1983. 489 с.